

אידעק דער בעשראמאנע מיט צוואנציג געגען צוויי
שטימען פער רוב און ער וויל זיך אין זאל-
בער אנטראגן דען טראדיציאנען דער וועגער
האכשולע ניכט פערטראגן. דאס וויסענשאפט
מאפעאמאטאלאזיא וואס איז יעדעס פייער צוואנציג
צו דערזעלבן געוואהרט ווערדען מיססע.

(דאס לייב ענב ענאנזיס
דעם יידישען רייכטערס דר. לעא-
פאלד אהרנס (ערט) האט געסטערן אין ווען
אונטער צוהארהייבער בעטמיליונג אים דען פאר-
געמסטען מריווען שטאטטגעבונדען אינד זיך צו
אוינער נראפען שווערמירנדעכונג דער געשטאל-
רשען אינד מינסטעררשען קרייזע וועגס געשטאל-
טעט אס אפגעגען נראבע וועמענען דעם פער-
בליכענען ווארמע נאכרופע: פערדונגער דר. יע-
לינגע, דרעגעונגסראטה דר. פ. וויילען
(אם נאמען דעם "שילדער-פערטראגס") אינד דער
זשורנאליסטן שטימען פער א (אם נאמען דעם
וועגער זשורנאליסטען אינד שוויטשערקע-
איינעס "האקאנדרא").

(ראבבינער אדער מאטרי-
סענסיבילער) דער קאמפער געריכטשאפ
האטען אין איינע וועכעלפראצעסע איינען סומ-
מארישען בעשוד געשטרעט ווייך דער געקלאמט
דורך איין פאם ראבבינער אייגענעשטעלעטע ציי-
ניס נאכטווען דאס ער צווייטער אייגענעשטעלונג
דעם וועכערס נאך מיניערארט וואר דער קלא-
נער אפגעלירטע אינד דא קאנליכע מאפעל
פאללטע פארזענדעס אנגעטאמען ווערדען דער געקלאמט
איז פערשפרייטעט, ווען וועכעלשולד צו בע-
צאהרען דא איבער דאס געבענשאפטע בייא ווען
נור דאס צייניגס דעם מאטריסענסיבילער ערס
אלס געבענען אירקונדע אנגעטאמען ווערדען קאנ-
נין אפגעלירטע דער געקלאמטע און דא קאנליכע
סודיע וועלכע דעווען וואכע דאס אורטוהיל דער
צווייטען איינשטאמ אינד דאס געקלאמ-
טען לאזשעיאק, דאס איז דאס פאם ראבבינער
איינעס געשעללעטע צווייניגס ע-
בענפאלרס פיר גילטיגער-
קלארע.

(דאס פערריודעטע פרא-
רויך) דער פערפאסער ווערער אנטשעמטי-
שען שטאהיבארטער דר. מאנד, דאס אין
נייעס וועגענפירדיכעס בוך אונטער דעם טיטעל
דאס פערזענדע פראקרוך פאר דער אפגעטלי-
צען מיינונג ערשיינען לאססען. דער אינהאלט דיע-
זען נייען פארדיכטע דער שטימענען פאמאליע
דריטאנדס איז זא געפאהרליכער אינד אפריי-
צענדער מאטרי, דאס געגען דען פערפאסער -

וואס הייסט אים פארט. געמעלדעט ווירד - דא
שטראפן ער רוב ליבע פער פאל-
גונג אייגענליכע ווארדען דאס געמעלדע-
טעסטע און דער זאכע איז ווארה, דאס פראקט
זעלבסט פאן ווען אכטשטאטט. דער פראנצויזיש
יידישע שריפטשטעלער הער אבאראם דר. י-
פויס אין פארזענליכע און איינע דארטענע
בלאטטע: איינעס נאכעם און דער וועגענאסע
צו מארינג איינען אפטרעטערדארען. צו דען דריי
מאנדען: נאך דעם שילדע נאנטע מאן דען דר.
שען אפטרעטער אים פאלקסטינדע "אמער דר.
מאנד" דאס נאכקאמט דעם מאנטע בערזעלעטע
דען נאמען בייא אינד מאכענען דאריין אלס זא
נאך פראקרוך קאמען. דר. מאנד.

(דער איראעליטישער קול-
פויס אין פראנסרויך) דאס פראנצ-
זישע מיניסטעריום האט דער קאמפער דאס קול-
טובאדישע פיר דאס יאר 1887 פארגעלעגט, און
וועכענעס פיר דען איראעליטישען מיליטס דאס
סומע פאן 189,900 פראנקס (אם אכטטווענד
פראנקס מער אלס אים פארזארגען פארדערט דען
מערהערטראג בענענדיגע דאס קולטומיניסטער-
יום מיט דער נאטיווענדיקייט. געלענעט געב-
דע דעם איראעליטישען קולטום צו רעפארטירען פיר
בעזאלדונג פאן 68 ראכענען אינד פארזארגען ווער-
דען 113,000 פראנקס פערראנגט.

(גלייכער שפרעכענדע עהע)
אס פערזאנגענען זאנגטאן אכטען אים בודאפעסטער
איראעליטישען טעמפעל, און דער נאכאמאסטע
אכטענען טרויאונגען שטאטטגעבונדען. דאס פאר-
געשטעטע איינער דערזעלבן איז פאלגענדיק: דער
בויטנאס וואר בערייטע פארנייעס "יאר" און ווען
זינטערהינע פרויא געקלעבט אינד איר איינע
זעהר רייכע מאדענע וואר און געשטאן. דער
יינע מאן ברויכעט לאנגע, ביי ער דען מופע בע-
דאס, פאר דען וויכען פאטער דער געריכטען מיט
דער ווערבינג אים דערען האנד היינצערעטען.
געלדער טראט ער דער דער אלטליכע פאטער, אין
געשאפטמאן דורך אינד ווירד. עמפלינג דען יא-
גען מאן אינד עס ענטו"קקעלעט זיך פאלגענדיג
צווייגעשטארק: "וואס קאנן איר דיענען?" און
מאכעט... נין וואס מאכענען זא?" אודער
צווייגעשטארק ציר הוראטה אודער מאכער. ווען
זאל מינע מאכער הוראטען "מיר" וואס אינד
ווער זינד זא? "און הייסט זא אינד זא, ביי דער
אינד דער" ווער "שא" האכען זא פערמאגען?
"ניין, אינד שילדערן" וואס "פיר" טווענד
גולדען. וואס דענקט מינע מאכער דארטער?
געהט זא אין אירע אכטען און? "יא" קאממען

וואס מארינען ווערדען עמפעהלעט מיר? אים 10 אודער
בין איר פיר זא צו שפרייכען. צווייטע אלס דער
יינע מאנן אים אנדערעטע מאנע קאם. און זיך אנט-
ווארט צו האלען. פאנד ער דען פאטער דעם מאד-
בענעס ניכט צו הוינע דאפיר אבער דיענעס זעלבסט.
וואס איבעררייכטע אים פארזענדען צעמטעל. גע-
שרעבען פאן דער האנד אירעס פאטערס איז
אדערעטען און דען פרייער: "אירבויכענדיק איז
דא ערסטע גינדראגע וואס איבער גליקקליכען עהע.
ווענדען זא זאפארט אין פאלל שטאנד דר.
געס פערזעכניגס אירער שילדען און מין ביראה.
מיט גרויס אהר- שוויינענער פארטער."

(אייין ראבבינער אלס קא-
מאנדאנט אין איינער יידישען
בורג) אייסט עהער געראטען געהאלט
דער מאינענער "איראעליט" איינע אייגענעשטאטע
קארדעשפארדענען דער ווי פאלגענדעס ענטפער-
ען: איינע אייגענעשטאטע פאן ווען בעזאמאנע
בורג, אין וועלכער אין פראקטער ראכענען דאס
קאממאנדא פירדעט, איז אין איינערען מאנען גע-
וויסע עטוואס זעלענעס. איינע בורג אין דער נאהע
דער פרייער שטאטט מעשעט האט דא דיענע
היינט געגען איינען גערינגען פאכטשילדונג איינער
יידישען האראליע אייגענלייט אין דיעזער בורג
דעכען זעכצט 15 יידישע פאמיליען, דאס זיך פאם
היינצוהאנדעל. טווייטע אבער איר פאן האנדווער-
קאן אינד אקקעריבא געמאכען יעדע פאמיליע
געהאלט אין וואגענשטער אינד איינע פארמאסע-
קאמפער אנגענומען וועגען אירע 4 אדער 4
פאמיליען איינע מינע קאממען. איינערדעס עמסי-
טירט נאך אין דער בורג אין וועלכעמער אינד
איינע קליינע סאמאנע מיט איינער אלטען תורה
ראדער, אלס זיין איר דיענעס נאכטעמיליע פארט
אין געהערען אים מעשעט. דער צווייטע איר דער
ראבבינער אינד געהערען דיענע קליינע געמיינדע
איז. איינער נאך זאנגענדיגעמאנע שרייבעט דער
ראבבינער דאס דאס דער בורג אינד געהאלט
דאן איבער נאכטע שרייבעט בייא זיך געמאכט
ווינד מער אין דא בורג הערדיק אדער היינטיגע
לאססען. מיט זאנגענדיגעמאנע ווערדען דא טראיע
דער בורג ווערדען געאפנעט. דאס מאנליכען בע-
וואגער דערזעלבן בעגענען זיך אין דא סאמאנע
אם דאס שחרית-געבעט צו פערזיכטען. וואהרענד
דאס פרייען אין דאס בעזאמאנע דארטער געהען,
איר דארט געבענעשטעל איינצוקויפען אדער אין
אירע קינען בעשאפטען זינד. אס אכטאמא
אינד דען האלען פערטראגען בלייבע דאס בורג
טהאר איר וואהרענע דעם טאנעס געשלאססען.
אס פוסטע דער בורג ליענט איינע אומזיסטע וועגען,

פאלליעטאן

סירטאן אינד קרעמער

הויפטאוישער זאמאן אים דער געשיכטע דער סירטאן.

(88-טע פארשעפונג.)

איינע שונדע פרייער האטען זיך דער סירטאן אין
דעמזעלבן סאלאפעט מיט ווערען שאנען טאנען, דער
ווינען סירטאן קארדורשא. לאנגע צייט הונדורך בע-
דאשטאלאנט.

ניסער דאס וואר דא מתייער.

דער צווייטע וועגען דער סירטאן זאללעט
אין ברויסא צוריקבלייבען אינד דאס נאנצע איינע זא-
פאם נאך שערדיק, נעגען דען פירט. דריטער ווערדען ווען
עס נאך געלינגט, זיך מיט דעם פאטא אבדוללה צו פער-
איינען. איז אללעס געוואונען: שטאמבול מאנע זיך
זעלבסט איבערלאסען ווערדען. דאס עמפאיער מאנען מא-
קען וואס זא וואלדען, ווען דער פירט געשלאנען זיין
ווינד, זא ווינד דאן דא ווינע איר און דא קאממען.

דער מוסי גלויבטע ניכט, דאס דיענעס הערע יעצט
איר דאס שלאכטער געפירט ווערדען קאנטע, דעם-
האלב וויינטע ער אבער דענאך, דאס דאסעלבע פאן
שטאמבול ענטפערט ווערדען, דאס עס פאן דעם גייסטע
דער עמפארונג ניכט אונטערשקעט ווערדען
דער קראיא דיעטה, זיך מיט דען עמפארען אין און-
פערזאנדלונג איינצולאסען, אים זא איר דיענע ווינע צו
בעצוויכטען.

דער סירטאן ניסעט צושיפטענע מיט דעם קאפען.
דא סירטאן קארדורשא זינעט דאסעלבע.

נור דאס דער קראיא דיעט זא געניגע דאס עס
וואהרענע דער ווער דער אונטערזאנדלונג לייעט זיין ווער
דען, דא הייסטער דער עמפארונג איינעס. נאך דעם אנדערן
פערזינליכען צו לאססען, וואהרענע דאס קארדורשא דיעט
זא אייפאסטע, דאס דער סירטאן דא עמפארען צושיינע-
טען קאנען ווען ער אויבען דען פערזאכטען קראיא
בעי איינליכעפערס אינד זא פארט איר דא איינזען, ווען
איר דיענע פערלאנגט ווערדען זאללען. אינד דיעס איז
אין נראסער אומזיסטער!

דער סירטאן פאנד דען דאס דעם קראיא פיר דען
געשטען.

אין דיענעס סאנעטע פראם דער קארדורשא, אברו
פאטא אין דען זאל.
דיעטימאן בליקטע אירן שווינער אן. נאך דער
שילדערונג דעם קראיא מינע דעוועלבע בעייניס אין פיר-
זען שרייבונג וועגען זיין.
ער קאם מיט דעוועלבען קאלטען רוהע העינען, מיט
וועלכער ער דורך דאס נאנצע עמפארעט שטארט גערישען
וואר. דאס טריישטע פראפע ער, אס ווען הייסע מיט
דען מולטען דאס ניכט אונטעקסטען ווען נאך ניכט. וואס
מאכען דאס נור בלייבען? איר ביי ווערעס דורך נאנען
שטאמבול גערישען?

דאן בענדיכטע ער דען סירטאן אינד ליעס זיך
איר דעסען ווען צווישען דען וועגענען געיער.
דיעט בליקטען אירן שווינער אן, וואס ווען זא

איר יעצט נאך גלויבטען, דאס נור זיין גייסט איינער
אויבען זאנדלען.

"דאס וואס אין שטאמבול" פאנגען אירן ענדליך
דער גלויבטער.

"איר קאסע זאכען פאן דארט."
"וואס וויל דאס פאלק?" פראגע דער פארזאמלע.

"עס וויל עסען אינד שרייבונג."
אבער בלוט וויל עס שרייבונג? פליכטערע דער

אכטעמאסי פאר זיך הויך
ווארייכע קלאנט עס?"

"דאריבער, דאס דאס שווערס פאן זעלבסט קוינען
קוינע פירט, דאס דאס דעם ניכט פאן זעלבסט נאך
ניכט. אינד דאס דער צושיפטענע ווערדען ווען נאך
קאפעט שוויפען וויל."

"דא שרייבט ווער לייכטאן איבער דא זאכען אברו.
איר וועלכע ווינען מיניסט דא דא ווען ווערדענע-
שטעלען צו קאנען?"

"דעם אום זעהר איינפאך. דא שרייבט אינד קרא-
טער שטאמבול זינד קיינע קאנענענעל ווערעט. עס ווא-
הען איר שרייבט אום דא ארמען. פיעלע אונטער אויבען
הבען פאמיליע ווער אין איינפאכע. זינד דא איינפא-
הען אום דעם זאכען. אויבער אונטערע געהאנען דעם לאנע
אן. עס ווארע איינע זיך מיט גענענען געזונטען. דא
דאס פאלק אין שטאמבול העפענען, זאנדען זא מיסען
רעיסענעוועינע פאנענערהעט אינד יעדע עהנעט ער-
שאסען ווערדען. דיעס ווירדע העלפען."
(פארשעפונג פאלט.)

מערצליכע געפיהלע אינד באונע פירט אים דא
צומיט דעם פאן איהנען מיט אן אפליעס מיט
אינד און גראסעס זעלבסטאנדיגן מיהאס
פערהייראטע פאטערלאנדעס ניו ווארען קייל
בארס אונד דער מינערעלער נוקקלן איבערשאט
דען איך דאס מירוסקע דעניעווינג - שינט עס -
קאן זיך נישט דאזי ענטשליכען, דען דארט
צום ענעוואל-ניבערנא פאן אסטרומעליען צו ער-
גענגען, וויא רוססלאנד דעם ווישטע, אים איהם
דען ווען צום בילגארישען מיהאנע צו בענגען, יעצט
מיססט פרינץ ניקאיוס פאן מינערעלען, דער דא
ווישע רייע נאך פעטערסבורג מאכטע אינפעקטור
שטער דינגע צירוקפארדען, דאס ווישעפען
ווינד וואהל פאטערבען צאר טראנע, דא עס
דאך היער אומגאלדן הייסען קאנן - "ניד דעם
א ק צ ע ש מ ר ט ע ון ווערען דא ווישעפען
גענישטע" אומאויגעניג אלס דער יעצטע ענט-
מישטע פרינץ אייז דורקטע בערלינג נאך פער-
טערסבורג קאס אונד רעכט גערעט בערליש "ארע"
זינגע פאסטען אנצוטרעטען.

דאסס אים דער בילגארישען פראנע זא באלד
אין מדינע ענטשעפען קאנגע, אום היינט אינ-
ווישעפליכער, אלס עס דאס מאכט רוססלאנד
שווייטעס און דעם מאכט, אלס דאס לויגעשאפט
ליכטיג דעם צארען אלעקסאנדער - שטייט דא
בלינדע וואטה אום איינע שלעכטע אטמוגע-
רן, רוסלאנד ווירד שווערדן זא באלד קריגע פיה-
רן, קאנגע, ווייל דאס איבערהאלל זעלבסט אים אי-
גענגען וויכט פינדע האט, מאן דארף פאר דען
נידוויסטיג, דער אים פאללע איינעס מדינעס
עיסט רעכט אייבערבען אונד דאס אלגעמינע בע-
ווענג אומגאלדען ווירדע נישט פערענטען, דאס
דער נידוויסטיג און אים רוססישען הערע נישט
צום גערונגעטען מדינע פערטרעטען אום, לאסט
זיך נישט לייגען, רוססלאנד קאנן אלא - ווענג-
טענס פארלייט - ניד אומגאלדען דארטונגען
אויסשטאטען צום מדינע דורשטע עס יעצטע שווע-
ליך שרייטען, פאן דען איבערנע, אין דער איינע-
טארישען שפעציעל און דער בילגארישען פראנע
אינטערעסירטע מאכטען אום קיינע אייגענע גע-
נינגע, דען אומגאלדען פרינצען צו שטארקען, דא
לאגע בעשטע אלא מאכטען פארענדיכע אים
זעטען.

דענע איינזכטען שטייגען זיך דורך דא
פריערליכען פערזוכענונגען דער טהראנע זע-
דע דעם דריטשען קאנדידאטען דעם אומ-
ווערבער געסטען דער דריטשען קאנדי-
טאט אן ערשטעס ווארדע און דערנעבען וואר-
דע געזאגען דאסס דאס פאליטיק דעם הייטען היי-

בעס פארשוואהרענד איינע פריערליכע זיא, עס
הייסט און דער אים נאמען דעם קאנדידאטען ווילדערס
פאר דעם פערזאמלעטען הייסטאנע פערזענען
טהראנע:

"דאס בעציע הונגען דעם דרי-
טשען קאנדידאטען צו אללען אומ-
ווארען טינגען שטאטען זנד פריינד
ליך אונד בעציע דינגע ענה דאס פא-
ליטיק דעם קאנדידאטען אום אומגאלדען דארט
געריכטעט, נישט נוד דעם הייטען פאלקע דא
זענגענען דעם פריערענס צו
בעוואהרען, זאנדערן איך דען גאנ-
צען איינזכטען צום ערהאלטען
דער איינזכטען אללער מאכטע
אויסצובויען, אונד דענער אינפליס
אום אין בערישענער, ווייל ער אום דער פריע-
געטליכען הייסטאנע רעוואכט, דאן דארט
דאס הייטען שטאנד און דען שווע-
בענערען פראנען נאר נישט אינ-
טערעסירט, אלא אינפארטיאיש אום אונד
שטעטליך אים דער ענען פריינד
שאפט, וועלכע דען קאנדידאטען דען
ביידען בענאכטבארטען קאנדידע-
האפען (אסטערייכאניאן אונד רוסלאנד)
פערבינדעט."

אום זאפלא ווירד געמערדעט: אין
רוסט שיק גענעס אס יאהרעס טאנע
דער שלאכט פאן סליווויצא בע-
זאנדערס לעכראפט צו אים דעם נאסטען פלאטען
פערזאמלעט זיך אין אללען שיכטען דער בע-
פאליטעו אונגערישע, מערערע מיווענד
פערזאנען צאההרענדע פובליקיס, וועלכעס אין
לעכענמאסטעס פארטאט דעם פירסטען
אלעקסאנדער בערעזאנצע אונד
אין דען הייסטאנע דער שטארק הערומשטיג
אונטע פארשוואהרענען הייסען: עס בע-
פירסט אלעקסאנדער עס לעבע
דער פירסט פאן סליווויצא
איבערהאל, זא דער צום פארטאנע, ענטבלאט
טען דא לייע אסטרוסלאנד דאס הייסט
פרינען שוועקטען טיכער.

פערשערדנע נייאומיטען.

"(איהרע פארעסטאט דא
קאנדידאטען) דיישען פארעסטען אום איהר
פארטימטאט אים הערענען קעסטעלעווע אום דא
איינשטעללונג, אונד בעוואנדיגט דאס קאנדי-
דאטען הייסען געמאלדען, צו בעריכטען, אונטער דען
לעטצטערען בעפונדען זיך - וויא וויר אין דער

לעטצטען מאנאטאנעמער בעריכטעטען - דריי
איבעראיס קעסטעלעך שטיקע פאן הייטען מא-
לעך, דענען געמאלדען ווידמעט דאס האלע פריי
לאנגע איינשטעלמואמיט, ביא דעם בעריכטע-
נונג דעם געמאלדען, פאר דעם ריכטער, פאן דעם
"דיישען מאנע אלעקסאנדער ביהארען הייטען"
דאס קאנדידאטען, "זעהר שאן וואהרליך, זעהר הייטען"
* (דער ענאציאנס דינגערס
בייסקאנדיג) דאס אסטערייכישע אונד דא
אונגארישע דערענאציאן ווארדען צום דענער אין
דאס אונטער האפבורג געלארען, אונד צוזאר ערס-
טערע פיר מארינען (24 טען) אונד לעטצטערע פיר
מאנאטאן (דען 25טען ד. מ.)

"(איהרע דאיישישן ארצטען)
האבען עס דא ווענעפלינדע קעוואנערס שארף,
אונד דאך ליסטען אונד ליסטעטען דא ווען ביז
אללהער געראדע אייך דעם געביכטע דער מעדיצין
דער מענשיכט נאסטע דענעמער ערסט נילדן
האט דער ווענעפלינדיכע רומאנישע מיניסטער-
פראידענט בראציאנא איינע דעסבעציעליכע
אינטערפעללאציאן דעם נאך גראסערען ווענעפלי-
דעם געהערנעלי (סענאטאר) דארטן בע-
אנטווארטעט, דאסס עס וואר אין אבער זיא,
זא פילע דיישישע ארצטע צו האבען, דאסס דא
הענעוונג זיך ארבע ערדענמליכע מיהע געבע
קיינע "פערמדיקע" דאס הייסט אין רומאניען "זי"
שען, ארצטע צוצווארטען, דאסס עס אבער זעהר
לענגע רומאנישע ארצטע געבע, וויר שטעללען"
זאכטע דער ערלע מיניסטערפראידענט, נירנערס
יידישע ארצטע און אבער קאנגען וויר דער איינע
אדער דער אונטערען געמיינדע וועלכע קיינע רומא-
נישען ארצט האט עס פארעריכטעט, איינע יידישען
ארצט אונטערען קען, זאך דען דא געמיינדע
מאנין אהנע ארצט בלייבען? דער ארמע מיניסטער
אסטרעטע ערריכטעט אים, אלס דער ענאט
זינגע ענטשלידענער אנווארט "צו קענטעניס"
נאמס - איך דען אסטערייכישען אומגאלדען
אום דער יידישען ארצט אין דארטן אים איינע אונד
פאר נישט נאר לאנגער צום בעקלאמטע זיך דא
אומגעמישטע פארטייט אין אפגעטל בער זיט,
צום דעם אסטערייכישען אונגערישען געמיינדע
דארבער, דאסס צו פילע ווען זיך אן דא וויי-
נער מעדיצינישע האכשולע העראנדראנגען און
ווי דארייס ענטשטאנד דא אדעלע, דאס הארע-
צאלל און דער מעדיצינישע פאקולטאט דער וויי-
נער אומגערישטאט צו בעשראנען, אין ווענע-
לעטצטען ווענגען האט זיך נון דאס פארעפארטען
קאללעגיום מיט דענער פראנע בעשאפט אונד
- וויא נישט אנדערס צו ערווארטען זאך - דא

דענען איינזכטען שטייגען זיך דורך דא
פריערליכען פערזוכענונגען דער טהראנע זע-
דע דעם דריטשען קאנדידאטען דעם אומ-
ווערבער געסטען דער דריטשען קאנדי-
טאט אן ערשטעס ווארדע און דערנעבען וואר-
דע געזאגען דאסס דאס פאליטיק דעם הייטען היי-

אונטער איהנען אלס רוססישע נאמאן נאלט, צו ערשט-
דען, אום דארדן דעם פאלקע אין צייטען צו מאנאטא-
טער ערהעבונג צו גענגען, ער שטערטע זיך אין וויינען
פריימען דעם אינאלד פאן ווינעקערע נילדן, אונד וואל-
טע דורך וויינען שאך, דער הייטען פרייטיג איינע נאמ-
טער בערייטען.
ער בענאב זיך אים מארץ 1819 נאר מאנאטאט, ווא
קאסע צו ער זיך געראדע אויסוועלע, אונד לייעס
זיך ביא איהם מעלדען, אונטער דעם פארזאנד, איהם איינען
בריע צו איבערריכטען, קיי וואר ער אבער אין דאס צום
טער פרייטען, אום ער איינען דאך פארעפארטען אונד
איהן מיט דען ווארען: "היינע, פערזאכטער דעם פאטער-
לאנדעס" שטייטילן טראף, אלס אום דעם שטענענען
אונטער ווינע פאמיליע הערבייאלישע, דרייקעט זאנד
דען דאך אין דא איינען ברוסט, איינע אום דא
ישראלע אונד ריעף דעם פאלקע צו: "האך לעבע מין
דיישעס פאטערלאנד" ער ווארדע אים האטשמאל גע-
בראכט אונד אס רעכען ערהאלטען, באלד דאריין אבער
הונגעריכטעס.
דא בלושע טראט, וועלכע באלד אין אנהלכער
מאקדערונג איהר דען נאסטווישען הענעוונגען פארענעטען
פאן איבער פאלטע, ריעף אן דען האפען אונד אין דען
האזערען מיינען איינען אום ווארענע ענעמיסונג הער-
פאר, אלס עס נישט אן אפגעטלעכען שטימען ערהאלטען
וועלכע ריעוועלכע פערזענליכען, מאן לויפטע, דאס אים
גערייכטונד בעשעפען, אום דא מיססליכענען שטאמס-
מאנגע צו ערמארדען אונד איינע אללגעמינע אומגאלדענע
הערבייאלישען.

דענער פאראנע ערציינעט נאמירליך דאס נאסטע
מיססעוונג ביא דען הענעוונגען, אונד האסטע אין
איינעלענען שטאטען שטרענגע מאסטערעלן ציר פאלטע,
אלס דאס מירסטען באלד דאריין אין אונטערע קאנגעס
פערזאמלעטע ווארען, אום זיך אונד צו פראנצויזישען
פערזאמלעטע צו בעשראנען, מיססעט איהרע אויפגעק-
זאכטיג אונד איהר דא שטייט און ווישלאנד געלעקט
ווערען, אונד ווא בעשלאסען, דערהאלב באלד בעוואנדי-
דע בעשראנענען צו האלטען.
אונטערע אבער ערריכטע דער נישט דער אויפגע-
נונג וועלכע דא ווינען ערריכטען האסטע דאס האסטע
שטופע אונד דאס בעשטרעבען נאך פרייהייט, דאס אום-
זא שטארקע וואר ווייל עס פאן דען הענעוונגען מיט
געוואלטימטען איינזכטען ווארדע, נאכ זיך זעהר
באלד אין איינע בלושע טראט קונד.
אין רוססישע שטאמסאטאט קאסע צו ער
(דער פערמאטער פיערער בעריכטער טהראטערשיקטע)
לעכטע און וויסאר, פאן ווא אום ער אן דען רוססישען
האך בעריכטע אונד אום דען רוססישען שטארקע
בע נאמירליך דער איינע דער פרייזענען שטרענגען
ווענג נישטונג ווארען, איינער דענער בעריכטע וואר אום-
געפאנגען אונד אין איינע צייטען אונטערקוט ווארדען,
אין דעם וואוואנעטע קלוב צו יונג בעפאנד זיך נון אין
יינגלינג פאן איינעם געמישט, אונד נאסטע ענטשלאס-
טענדיג קארל זאנדער, דער זאךן וואוואלדאבע-
דערשען איהם וואונווערעל, וועלכע פאן פיהר אום
נאסטע יונגע צור שווארטערייא געצייגט האסטע, דענער
פאסטע דען בעשלוס, דען קאסע צו ער וועלכער

נעשיכטע דער ניערען צייט.

(1819 פארשעצונג)

דא גענויטע פערשטימטע צווישען דענען בע-
שרענונגען אונד דען בעשענענען הענעוונג אונד דא
שאפונג דער נעשיכטער ערריכטע איינען בערענליכען
נאר, אלס ביא מערערען נאסטען נאציאנאלעסען
דער נישט דער פרייהייטבעשערענונגען זיך אפגעטליך
בערנעטע האסטע. פארצינדלך עררענטע אים יארע 1817
דא פיער דעם 18 אקטאבער אום דער ווארע-
בארט ביא איינען אלגעמינע אויפגענונג אין הייטיג
לאנד, אום איינע איינאלדער דער יענאנער ברישענשאפט
ווארען אונטערדענעט פאן אללען האכשולען הייטענשאפט
צו פיער דעם פרייהייטערשייטענע אונטערקוטע דער ריע-
פערזאנען אונד צויליך דעם 18 פיער דעם גענעקטאנעס
דער לייענער שלאכט אום אקטאבער אין איינען
צוואנציגענעקאסטען אונד צאנען, דא ווארען דאס וואל-
דענע פאהנע פאראן אין פרייערליכע צונע נאך דער וואר-
בונד, דאס ווארדען נאך איינער ערהעבענען פרייעליכ-
קייט פאן מערערען ווישען פרייענע דענען איינער דא דא
מאלינע צו שטארקע אונד איינער, דער ערבייזשער הענע
בעסטערע צוקומט געהאלטען, אונד וועלכעס טראט אין
שטוענע אום בערלין אום אונד פערבראנעט אונטער
אללגעמינעס וועל איינע אונטער פאן ניערען שריפטע,
וועלכע צור פרייהייטונג דער דאסאלינען הענעוונגע-
פאליטיק אום ווערשייטליך מיט דעם צייטנישע געשייטע
בען ווארען.